

Коць О.О.
к.е.н., доцент
Шелест М.О.
студентка

Національний університет «Львівська політехніка»

ЧИННИКИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Для українських підприємств конкурентоспроможність є основою успіху бізнесу та розвитку, адже посилення глобалізації світової економіки, збільшення масштабів і темпів змін у технологічному середовищі вимагають підвищення конкурентоспроможності підприємств на зовнішньому і внутрішньому ринках. Сутність конкуренції та конкурентоспроможність підприємства широко досліджуються вченими-економістами, зокрема І. Должанським [1], В. Адамиком і Г. Вербицькою [2] та іншими. У тому числі вплив різних чинників на конкурентоспроможність підприємства досліджують І. Г. Кадирус [3], Л. Ф. Чумак [4] та інші.

Конкурентоспроможність визначає життєздатність підприємства та зумовлює необхідність постійного відслідковування зміни у кон'юнктурі ринку задля забезпечення ефективного господарювання. Конкурентоспроможність підприємства поєднує у собі велику кількість показників його діяльності, тому доцільним є з'ясування чинників, що визначають конкурентоспроможність підприємства.

Вважаємо, що усі чинники конкурентоспроможності підприємства можна розділити за критерієм походження на внутрішні і зовнішні.

Під зовнішніми чинниками розумітимемо сукупність суб'єктів господарювання, економічних, суспільних і природних умов, національних і міждержавних інституціональних структур та інших зовнішніх умов і чинників, що діють у макрооточенні та впливають або можуть вплинути на функціонування підприємства. Так, до зовнішніх чинників, що визначають конкурентоспроможність підприємства доцільно зараховувати такі як: конкуренти, сировинні ресурси, рівень техніки і технологій, розміщення підприємства, політична ситуація, економічні зв'язки, законодавча база.

Внутрішні чинники, що визначають конкурентоспроможність підприємства є контрольованими підприємством і цілком або частково залежать від нього. До них вважаємо за доцільне зараховувати: маркетингову концепцію, ступінь задоволення потреб споживача, рівень організації виробничого (господарського) процесу, кваліфікацію персоналу, ефективність прогнозування та планування діяльності підприємства, інноваційні технології, що використовуються підприємством.

Отже, задля ефективного господарювання, підприємство доцільно ідентифікувати та оцінити чинники, що визначають його конкурентоспроможність, спрямовуючи зусилля на підсилення позитивного та зменшення негативного їхнього впливу.

1. Должанський І. З. *Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб.* / І. З. Должанський. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 384 с.

2. Адамик В. *Оцінка конкурентоспроможності підприємства* / В. Адамик, Г. Вербицька // *Вісник ТНЕУ*. – 2008. – № 1. – С. 69–78.

3. Кадирус І. Г. *Конкурентоспроможність підприємства та фактори, що на неї впливають [Електронний ресурс]* / І. Г. Кадирус // *Ефективна економіка*. – 2014. – №5. – Режим доступу : <http://www.econotyu.nauka.com.ua/?op=1&z=3390>.

4. Чумак Л. Ф. *Фактори впливу на формування конкурентоспроможного потенціалу підприємств* / Л. Ф. Чумак // *Економіка и управление*. – № 1. – 2013. – С. 62-69.